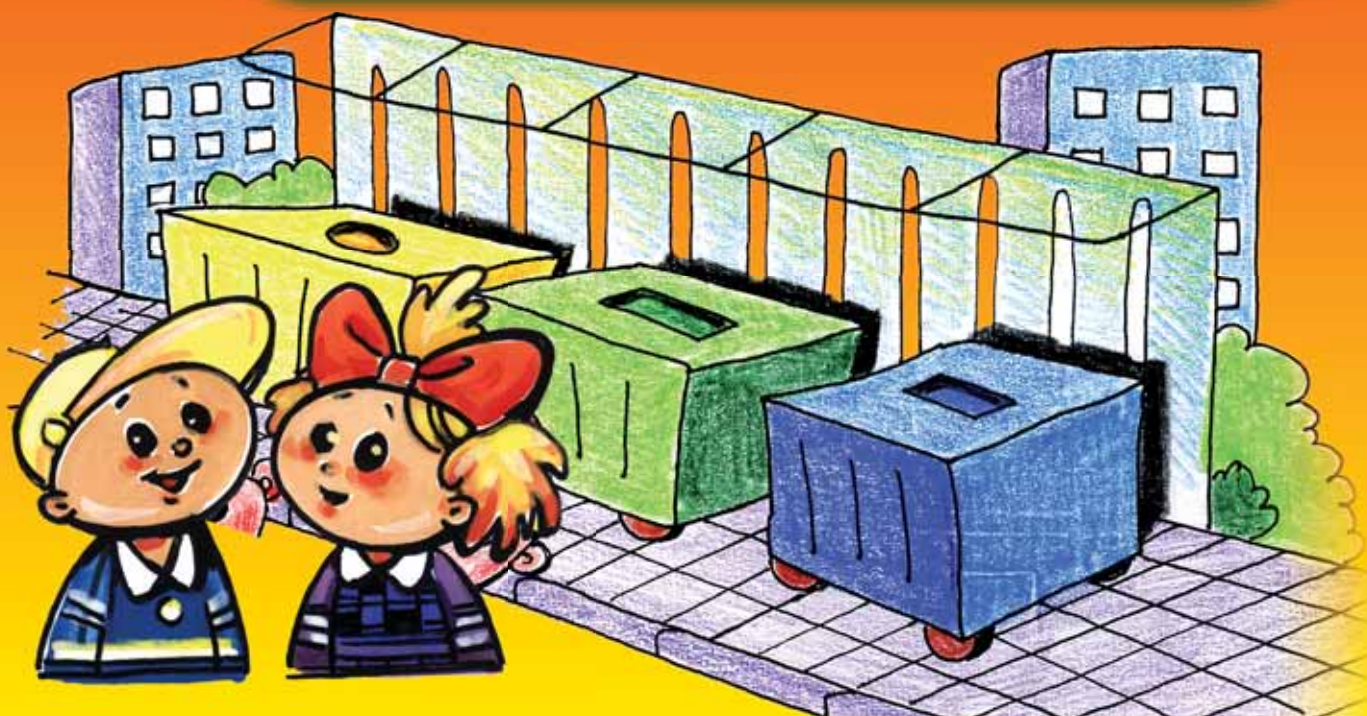

**Історія про те,
як місто
стало чистим**

Шановний читачу!

Ти тримаєш у руках видання, яке допоможе зрозуміти, що відбувається зі сміттям, яке ти викидаєш щодня зі своєї квартири. Люди сьогодні стурбовані, що небезпечні речовини зі сміттєзвалищ можуть потрапляти до ґрунтових вод, створюючи проблеми у майбутньому. Поринь у світ екологічних проблем разом із головними героями коміксу – пляшечкою ПЕТі та пакетиком Літайко і ти дізнаєшся в чому полягає проблема збільшення обсягів утвореного сміття у містах.

Першим кроком при вирішенні проблеми утворення сміття є зменшення обсягу його утворення. Вирішити її можна шляхом сортування, тобто збирання різних видів відходів в окремі контейнери. На перших сторінках коміксу ти знайдеш тест, відповівши на запитання якого, зможеш з'ясувати чи готовий ти до сортування сміття. Помандрувавши сторінками коміксу, переглянь запитання тесту і ще раз поміркуй на які з них ти готовий змінити свою відповідь.

Попроси допомоги у дорослих при вирішенні кросворду та з'єдналки та прочитай ключові слова. З допомогою вирішення цього завдання дізнаєшся, що допоможе зробити місто чистим.

Сподіваємось, подорож ЛІТАЙКА і ПЕТі стане цікавою і змістовною для тебе!

ТЕСТ

«ЧИ ГОТОВИЙ ТИ ДО СОРТУВАННЯ СМІТТЯ?»

Відповідай на запитання лише «так» чи «ні»

1. Ти вважаєш, що проблема сортування сміття є важливою.
2. Ти хочеш, щоб сміття не потрапляло у довкілля, оскільки відбувається забруднення ґрунтів, води, втрачається біорізноманіття (різноманіття тварин і рослин).
3. Ти вважаєш, що спосіб життя кожного мешканця Землі може позитивно вплинути на зменшення маси сміття.
4. Ти знаєш, що відходи з пластику вбивають тварин.
5. Чи готовий ти використовувати багаторазові сумки для закупівель замість одноразових пакетів.
6. Чи сортуєш ти сміття вдома хоча б на три фракції (папір, скло, пластик)?
7. Якщо побачиш або почуєш, що твої однолітки не переймаються проблемою сортування сміття, чи спробуєш пояснити їм про важливість такої роботи у кожного вдома?
8. Ти збираєш корисні відходи в окремий пакет.
9. Ти викидаєш корисні відходи до спеціальних контейнерів, які зазвичай відрізняються яскравим кольором та наліпками.
10. Ти знаєш, що накопичення відходів є глобальною екологічною проблемою людства, тому вирішувати її потрібно всім державам, незалежно від рівня їх розвитку.

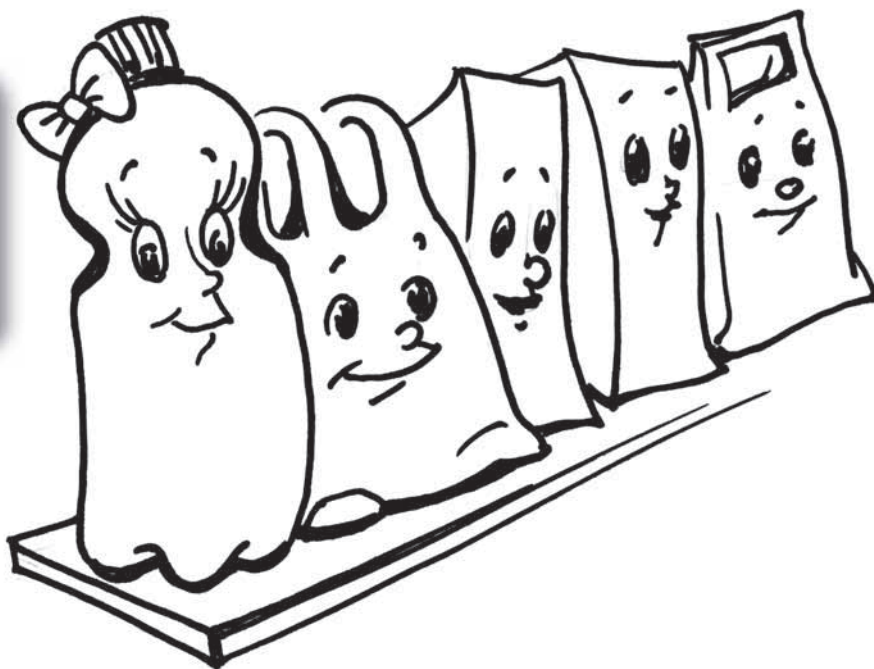
Нарахуй собі за відповіді: «ні» – 5 балів, «так» – 10 балів.

Результати тесту:

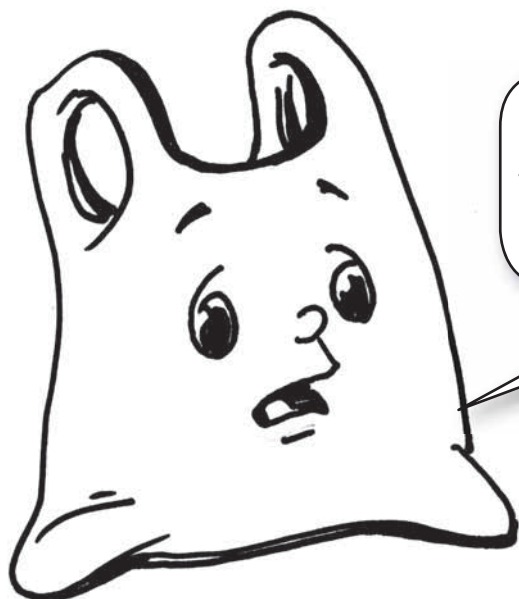
45-65 балів: ти робиш все, що можеш, стосовно сортування сміття, але для повного вирішення проблеми потрібно створити умови (наприклад, контейнери для різних фракцій відходів).

70-90 балів: молодець! Ти не тільки готовий сортувати сміття, але і з допомогою таких мешканців як Ти наша планета стає щороку чистішою.

Пляшечка ПЕТі та пакетик ЛІТАЙКО познайомилися на полиці супермаркету. Вони розмірковували над тим, ким стануть у майбутньому.

Я хочу стати великою. Мені нічого не видно. Ось подивися ЛІТАЙКУ, які великі пляшки є поруч на полиці. Вони приносять більше користі для людей. А ми, маленькі пляшечки, мало потрібні. Ми одноразові...

- Нічого ПЕТі, коли ми станемо корисними відходами ти станеш чимось ВЕЛИКИМ і КОРИСНИМ. Ось моя мрія може не здійснитися...

- Чому, ЛІТАЙКУ?

- Я мрію піднятися високо, високо!
Одного разу я бачив, як тоненький
маленький пакетик зачепився за гілочку
і висів високо на дереві. Йому було
видно ціле місто! Уявляєш?

- Але, ЛІТАЙКУ, всі пакетики, так само як
і ми - пляшечки - йдуть на переробку, (іншими
словами утилізуються). Спочатку нас відсортують,
а потім перероблять на КОРИСНІ для людей речі.

- Наприклад, з відходів паперу збирають макулатуру і вона переробляється на картон, книги...

- З пластику люди виготовляють покрівлю на дах, меблі ...

- Скло йде на виробництво пляшечок для парфумів, посуду, тари для ліків ...

Одного дня друзі
попрощалися - їх
забрали покупці.

Шановний читачу, що сталося з головними героями коміксу далі, ти дізнаєшся на сторінках 11-15.

12 ПРИНЦИПІВ, ЯКИХ ПОТРІБНО ДОТРИМУВАТИСЬ, ЩОБ ТВОЄ МІСТО СТАЛО ЧИСТИМ

1. Намагайся використовувати багаторазові пакети для покупок, щоб зменшити кількість утворених відходів

2. При виборі товарів звертай увагу чи придатне пакування до вторинної переробки

3. Не викидай сміття будь-де і будь-як: намагайся сортувати його у відповідні контейнери, якщо такі є у твоєму дворі

4. Економно використовуй папір, оскільки 41% відходів припадає на макулатуру

5. Економно використовуй пластик, оскільки він довго перебуває в довкіллі і не піддається до розкладу живими організмами, таким чином накопичуються шкідливі для людини речовини

6. Дізнайся, куди і як можна здати розсортоване сміття, адже при правильному зберіганні воно є корисними відходами

7. Ремонтуй старі речі, продовжуючи їм життя і зменшуй кількість утворених відходів

8. Використовуй залишки їжі для приготування компосту

9. Не купуй товарів одноразового вжитку

10. Пам'ятай про шкідливі відходи (батарейки, акумулятори мобільних телефонів, енергозберігаючі лампи) – їх потрібно утилізувати окремо

11. Намагайся дискутувати з однолітками щодо потреби сортування сміття, аргументуючи відповідними фактами

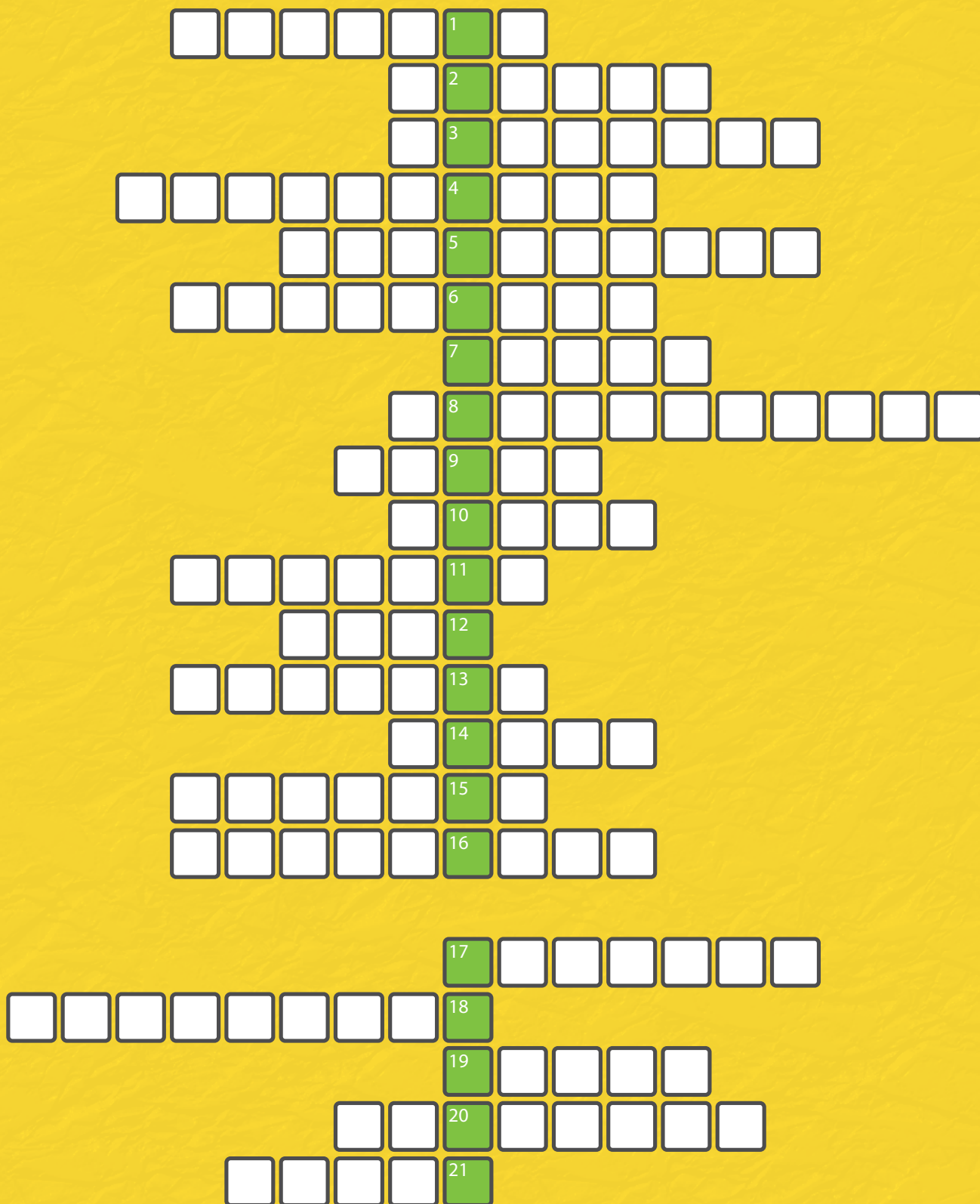
12. Пам'ятай, що вирішення проблеми накопичення відходів – справа кожного!

КРОСВОРД

*Розгадай кросворд і дізнайся, що допоможе вирішити проблему
накопичення побутових відходів у містах*

Запитання

1. Органічне добриво, яке утворюється в результаті розкладання органічних відходів під дією мікроорганізмів.
2. Все те, що вважається непотрібним, викидається.
3. Стічні води, що виникають при випаданні атмосферних опадів над територією з побутовими відходами.
4. Паперові відходи.
5. Процес викидання відходів в окремі контейнери для сміття.
6. Транспорт для перевезення твердих побутових відходів.
7. З нього роблять зошити, книги....
8. Відходи з металу.
9. Грошові стягнення за спалювання сміття.
10. Газ, що утворюється в результаті розкладання відходів
11. Воно забруднюється метаном при розкладі органічних відходів.
12. Вид відходів, який має такі властивості як прозорість, твердість, хімічна стійкість, термостійкість.
13. Вони дуже маленькі, але можуть розкласти побутові відходи.
14. Що мовчить, а розуму вчить, (з макулатури виробляють).
15. Шкідлива речовина, що виділяється при спалюванні поліетилену.
16. Предмет для тимчасового зберігання відходів.
17. Спеціально відведене місце для захоронення промислових і побутових відходів.
18. Тверда оболонка Землі, яка найбільше страждає від сміття
19. Кожна господиня ним сміття з хати вимітає.
20. Наука про взаємовідносини між організмами і середовищем існування.
21. Із відходів скла виробляють кухонний ...

З'ЄДНАЛКА

З'єднай початок афоризмів про природу та про правильний спосіб життя з його кінцем і прочитай зашифроване речення

1	Живем, як у решеті:	К	як согришили - так і страждаємо
2	Не носи сміття	И	менше слів
3	Всю цю роботу —	О	яку допускають при навчанні
4	Согришили - і покарані,	Л	віддавши нам себе?
5	Найкраща помилка та,	Н	треба жити охайно
6	Більше діла —	Ч	вертається
7	Щоб не виносити сміття з хати,	В	нелогічною може бути тільки думка
8	Природа ніяк не може бути нелогічною;	С	докупи змести та в сміття
9	На старе сміття	А	під чужу хату
10	Хіба мало дала нам природа,	Т	звідки вітер повіє, сміття повна хата

9	6	3	1	5	1	2

7	2	8	4	5	10	5

7	2	3

Цікавинки

У Мадриді побудовано готель зі сміття. Сам каркас будівлі Beach Garbage Hotel на площі Кайя

зібраний з дерева, а стіни і внутрішні приміщення обшиті відходами, які будівельники готелю кілька років збирали на іспанських пляжах. Всього набралось 12 тонн.

В Японії створили робота, який може сортувати сміття. Пристрій розробили фахівці Mitsubishi Electric Engineering Corp спільно з дослідниками з університету в місті Осака. Робот оснащений лазерними променями і спеціальними датчиками, за допомогою яких

він може відбирати шість видів пластмаси, які можуть бути відправлені на переробку. За допомогою нового пристрою японські фахівці мають намір підняти рівень переробки пластмасових виробів в країні.

Протягом наступного десятиліття світ зустрінеється із різким зростанням кількості побутових відходів внаслідок збільшення продажів побутових пристроїв. Дослідники застерігають, що електронне сміття може викликати справжню екологічну катастрофу. Електронне сміття накопичується по всьому світу зі швидкістю, що сягає 40 млн. тон на рік. При цьому, найбільшими "виробниками" електронного сміття є Сполучені Штати, на долю яких припадає 3,3 млн. тон сміття, та Китай, "внесок" якого складає 2,6 млн. тон електронних відходів на рік.

ПЕТі потрапила в квартиру до багатоповхівки. Там вона познайомилися з іншими пакуваннями із магазину. Але життя її було зовсім коротким – вона там прожила всього один день!

А після використання її помістили до жовтого контейнеру, де було багато інших пляшечок: маленьких і великих. ПЕТі терпеливо чекала свого дня, коли з неї зроблять щось новеньке і життя її стане іншим.

Тим часом ЛІТАЙКО потрапив до рук не дуже чемного хлопчика. Спочатку він намагався спалити ЛІТАЙКА, але не встиг цього зробити.

Потім Літайко опинився прямо посеред дороги. Вітром від автомобілів його кидало в різні сторони, але це зовсім не подобалось йому.

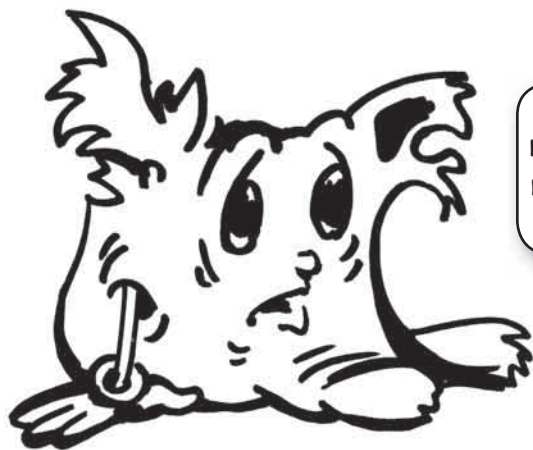
Його боки стали пом'яті, ручки порвалися, в очах було розчарування від того, що мрія полетіти високо так і не здійснилася.

В загальному контейнері ЛІТАЙКО дізнався, що він буде лежати довго-довго на полігоні, адже спалювати його не можна, оскільки виділяється шкідливий для людей діоксин.

А ще від інших речей, що перебували в контейнері, ЛІТАЙКО дізнався, що люди дуже невдоволені утвореним фільтратом, коли над сміттєзвалищем випадає дощ.

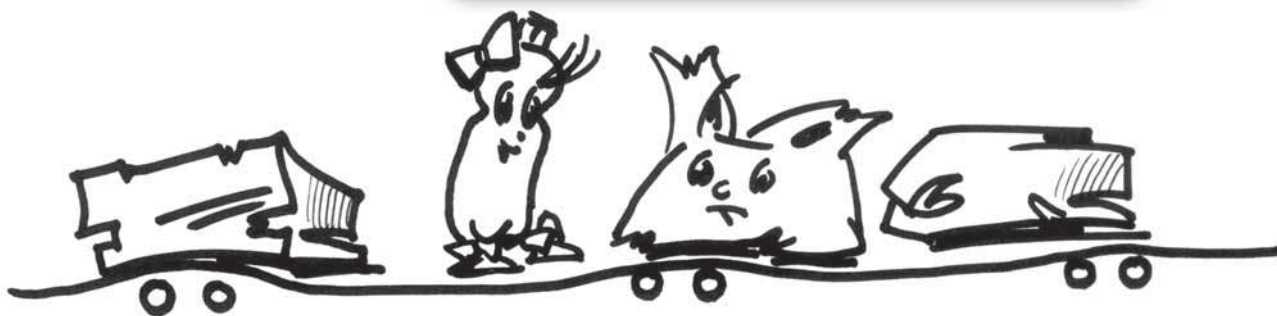
ЛІТАЙКО сумував за тим часом, коли вони з ПЕТі мріяли про те, як після сортування стануть чимось КОРИСНИМ.

ЛІТАЙКО почув дивні звуки, які утворювались від сміттєвозу. Але, на жаль велике авто забирало тільки відсортоване сміття. Раптом він почув знайомий голос: «ЛІТАЙКУ, ЛІТАЙКУ! - я тебе ба-а-а-ачу! Тобі потрібно потрапити до жовтого контейнеру-сітки» - кричала ПЕТі з висоти автомобіля.

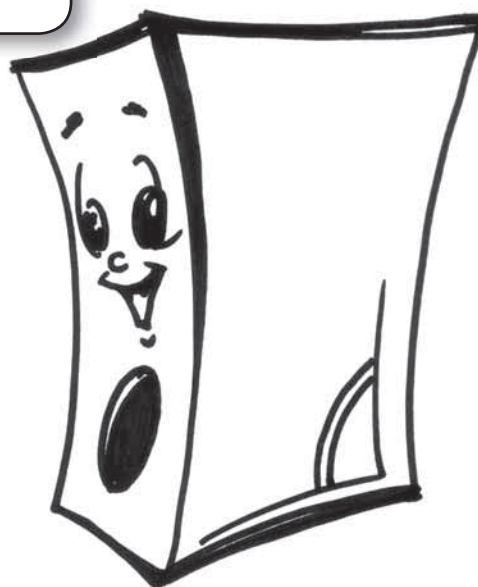
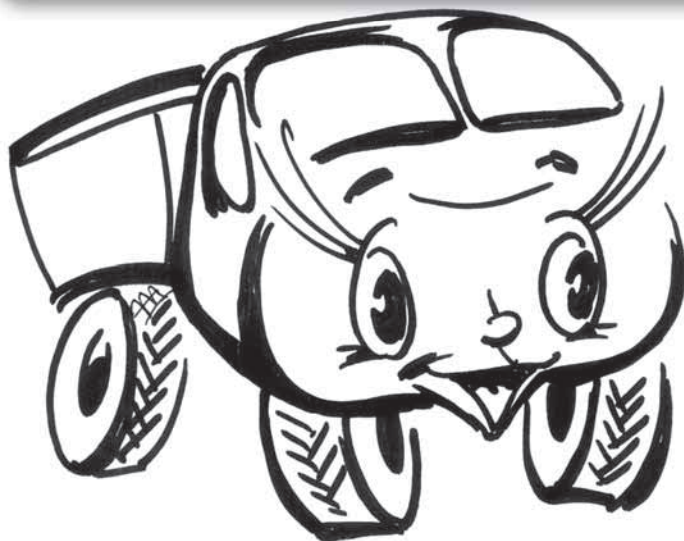

Пройшло ще трохи часу і до контейнеру підійшла дівчинка. Вона помітила старий пакетик і вирішила його перекласти до жовтого контейнеру.

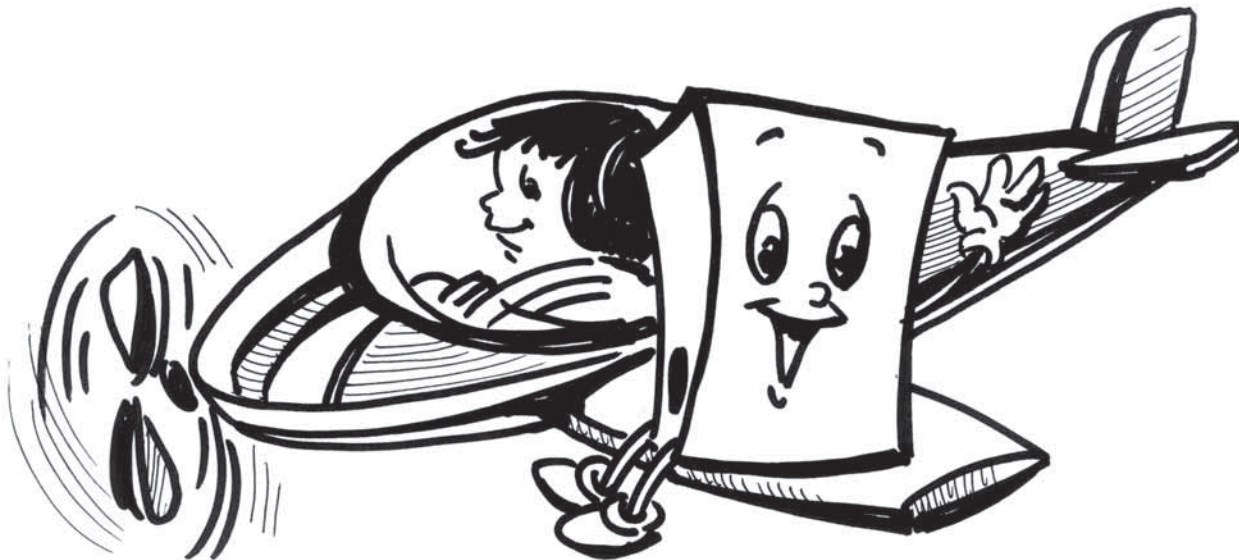
Наступного разу друзі зустрілися на сміттесортувальній станції.

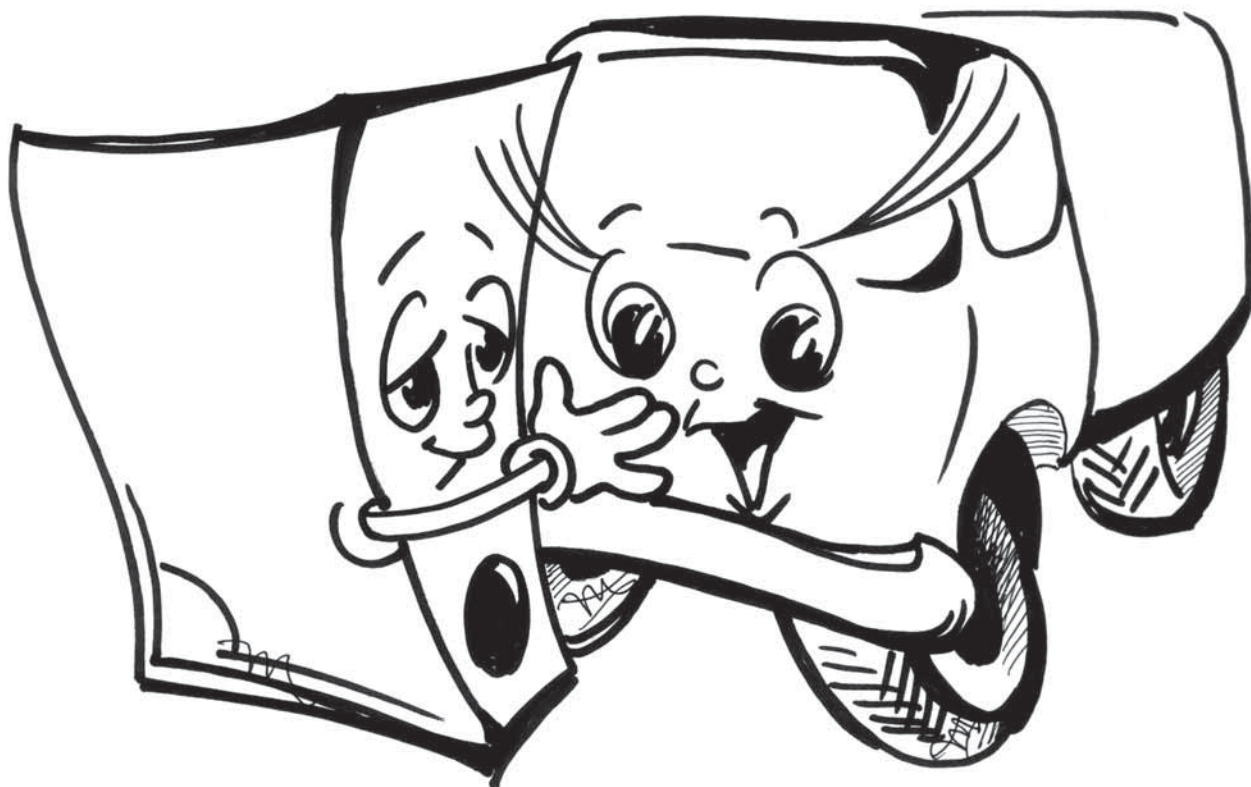
З КОРИСНИХ ВІДХОДІВ люди отримали КОРИСНІ РЕЧІ: новенький автомобіль і папку для скріплювання.

Автомобіль, очі якого дуже схожі до очей ПЕТі опинився в дитячому садочку, а папка для паперу потрапила до офісу, а згодом вона із своїм власником подорожувала літаком.

Так втілилася в життя мрія кожного: ЛІТАЙКО піднявся високо, а ПЕТі стала великою.

**Знайди 10
відмінностей**

Правильні відповіді
надсилайте за адресою:

м. Івано-Франківськ,
вул. Дністровська, 26 (оф.7),
76018
тел. (0342) 509-883

Переможці
приймуть участь у конкурсі
«Чисте місто - очима дітей»

Програма прикордонного співробітництва
Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна

Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради

Програма фінансована з фондів
Європейського Союзу

Проект «Покращення екологічної ситуації у місті Івано-Франківську та області шляхом запровадження технології екологічного збору та переробки твердих побутових відходів на основі досвіду міста Бая Маре, Марамуреш (Румунія)» здійснюється в рамках Програми прикордонного співробітництва ЄСП Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2007-2013 (www.huskroua-cbc.net), і співфінансується Європейським Союзом через Європейський інструмент сусідства та партнерства. Загальна мета програми полягає у посиленні та поглибленні співробітництва між Закарпатською, Івано-Франківською та Чернівецькою областями України і прийнятими та додатковими регіонами Угорщини, Румунії та Словаччини в екологічно-, соціально- та економічно-сталий спосіб.

Бенефіціар:

Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради,
вул. Грушевського, 21, 76004, м. Івано-Франківськ, Україна.

Партнери:

- Міська рада міста Бая Маре (Municipiul Baia Mare),
вул. Сінкай, 37, м. Бая Маре, повіт Марамуреш, Румунія;
 - ГО «Центр Муніципального та Регіонального Розвитку-Ресурсний Центр»,
вул. Дністровська, 26, 76018, Івано-Франківськ, Україна.
- Тел./факс (0342) 509-883 e-mail: if-msw@yandex.ru.

Цей буклет був підготовлений за сприяння Європейського Союзу. Зміст буклета є предметом відповідальності Виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради і жодним чином не може розглядатися як відображення точки зору Європейського Союзу.

Художнє оформлення: Тетяна Михайловська

Друк СПД Семко Я.Ю., тел. (0342) 77-98-92. Тираж 2000 пр.

